

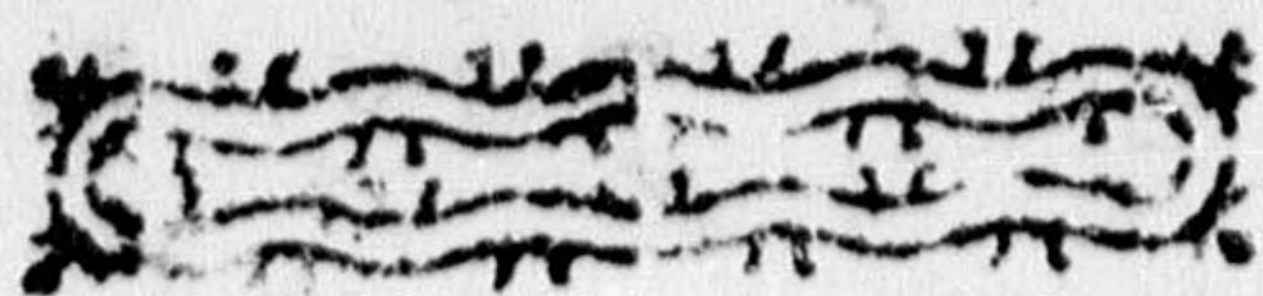

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSÉG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Pénteken 1. Aprilisban 1791.

*Itt semmi sints nagyon különös — tehát mind
fenekig elegyes.*

Kit hoztanak légyen fogoly képében a' Frantzia
szelekről nagy kézülettel Betsbe, a' hir, és az
idegen Levelek szerint, azt mi nem tudjuk tovább,
hanem hogy egy Alszony vólt — az el hozattatás-
nak módja maga bizonyítja, hogy bizony nem He-
ring' áruló Kofa lett légyen; mert ezt mindenütt
röviden vehetik. — Nemely Levelekből ugy értjük,
hogy a' Frantzia Király, mostani nyavallyájában
egy néhányszor vért hányt vólna; de hogy azonban a'
múlt hónapnak 14 dikétől fogva jobban érzene ma-
gát — erről sem tudunk többet semmit. — — A'
Frantzia szélekbenn nem melzse lévő Straszburg
Vára, a' múlt hónapnak 11-dikétől fogva kemé-

nyen erősítettik; minden nap 1000 Napzámosok dolgoznak rajta, mivel a' Frantziák idegen ellenségektől félnek. *Strafsburgban* leg-alább azt belzélük, hogy ezen a' környéken 8000 Ausztriai, 10 ezer Bavarus 600 Darmstadt fegyveresek fognának öszvegyülni. — E' még eddig *lári! fári!* szó fia belezéd. A' *Strafsburgi Ujság* Levelek — Isten tudja hány milliom Frantzia fegyveresekkel vagynak már kélzen az ellent-állásra a' nappirofsan; de minthogy az Ujságírók pennái még eddig kevés vért ontottanak; ezektől a' sok milliom fegyveres Frantziáktól is igen keveset lehet félni, sőt attól tartanak némeltyek, hogy egy fanakúl öltözött zenebona ne támodjan a' Nép között, mely a' mostani Nemzeti Tanáts végezésének hasára lépjen. — Frantzia Ország veszedelmes ragadó nyavalyában fekszik, mely ha (Isten őrizz!) más Nemzetekre nem talál ragadni, vagy meg-hal benne, vagy *Bankerottá* lélzen; noha meg-lehet vallani, hogy a' Nemzeti Gyűlésnek sok bölts rendelései vagynak. — A' 7 edgyesült frigyos Tartományokból álló Hollándia, az ő Külső Frigyeseinek öltözésekre ébred, és nyitja szemét —; mert a' *Hágából* 18-dik Mártz. irt Levelek azt erősítik, hogy 60-ezer néppel kívánná tábori erejét öregbíteni. Már mi ennek számát bizonyosnak lenni magunk nem erősítjük; de a' *Brédai Ujság* Levelekből is azt irhatjuk, hogy ezek fegyvert közzörülnek — azonban ezen Környülállások mind tsak *Szisztovra* fülelnek, és innen függenek. — Anglia Hollándiától, és Pruszszia Lengyel Ország-tól igen lengetég segítségét várhatnak magoknak — hogy elegyednének hát az Orosz 's több ide tartozó Udvarokkal háborúba? e' mind tsak a' Guba alatt való fittyet hányás! tsendes békeiségünk fog lenni. — 400 gyalog és 30 lovas Katonáink már útban vagynak *Bájel* felé egy 6 fontos ágyuval — nelzene ki!! majd Tiszteletes Uram-is el-fog halgatni, mikor ezek a' Mangalétából tüzes nyelven fognak prédikállani. — — Generál *Drekzler* a' Mántuvai Komendáns, kit az Ujság-írók az *Elyséumba* küldettek

nek vala, igen frissen vagyon, és neveti a' maga ujjságos halálát — 's ki is ne nevetné az olyan halált, mellyből 3-mad napra, az az Kedtől fogva Péntekig betsületesen fel-lehet támodni. — Az ujság Halászók egy igen különöst jegyzettenek-meg, t. i. — azt a' Doktort, kit a' Frantzia Király gyógyítására alkalmaztattak *La Servollénak* nevezetik, kinek tulajdon neve *Ruvaillák* volna külömben, mellyet még az Attya-is viselt, és a' mely név annak a' Gyilkosnak neve, ki 4-dik *Henrikot* meg ölte; és bizonyosnak iratik, hogy ezen Familiából való, a' mint hogy az Attya-is ezen névvel nevezetvén, maga változtatta Familiája nevét.

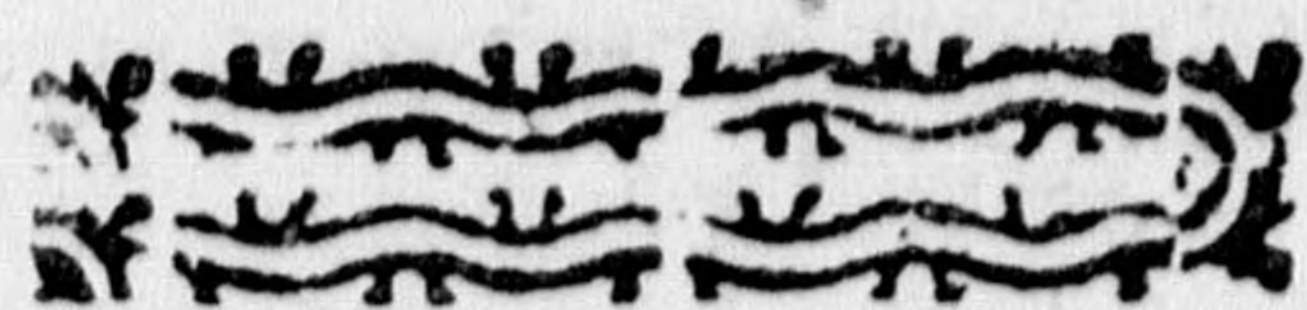
Szó volt nem régiben a' Nemzet Gyűlésében, az Országból való ki-költözést tárgyozó Törvénynek hozásáról. Ez alkalmatossággal ki-kérte magának *Mirabeau* Ur, hadd olvashassa el, a' mit irt volt az említett tárgyról 6 esztendővel ez előtt, a' mostani Pruszsziai Királynak; melly Irásnak ez az értelme: — „Bóldognak kell lenni a' Lakosoknak Felségtek' Státusaiban; mert Felségtek mindennek szabadságában hagyják, az azokból való el-költözhetést, valaki közönséges hivatalok által nem köteleztetik a' maradásra. A' ki-költözést tilalmazó Törvények, ellenkeznek a' szabadsággal, és az Országoknak bóldogságokkal. Eggy ez, az örök Igazságok között. Azon igyekezzen Felséged, hogy sohol se lehessen jobb állapota a' Felséged Népe-nek, mint tulajdon Státusaiban: mert ha jobb sort reménylhet az másutt valahol, ugy Felségednek semmi tilalmi se fogják azt meg tartani. — Soha Felséged, a' maga Státusaiból tömlötztöt ne tsináljon. Az Ember, mindent el-szenved, a' mit a' Gondviselés botsát reá; de már a' magához hasonlótól semmit el-nem szenved, 's ki kél ellene, a' ki üldözi őtet. Az Ember nints a' földhöz lán-tzolva; nem szántó föld ő; nem rét; 's nem birtok. El múltak már azok az idők, mellyekben tsupán Tyrannusokból 's Szólgákból állott a' Világ. A' józan okosság, tanúságot ad a' Királyoknak, hogy

igazak 's bőltsek legyenek, ha tsupa pufzta helyeken nem akarnak uralkodni, avagy változásokat látni. “

A' Spanyol és Frantzia Követek mezingt viifza érkeztenek Bétsbe.

Magyar Ország Fő és Nemes Rendjei, 9 Hónapokig tartott Ország Gyüleaseikben, miben foglaltoskodtak légyen azonn 74 Czikkelyek, melyek a' Nemzeti Törvények laifromába bé-is iktattak, fontoson elő adják, mellyeknek mi tsak Summáját állitjuk lenni szükségesnek érd. Olvasóinkal közleni. Az 1.) F. II. *Leopoldnak* ditsőségesen lett megkoronáztatását; 2.) A' Királynak ezen Koronáztatás alkalmazofságával hiv Rendeinek, magok szabadságában lejendő meg-tartásáról való hiteles 's kötelező Levelét, és az ezt meg-petséllő le-tett Hittét foglalja magában. A' 3.) Tzikkely azt kívánja, hogy a' Királynak halála után 6 Hónappal, mind a' Hodolás, mind az ujj Királynak törvényes megkoronáztatása, minden Uralkodásnak változásával ok vetetlen véghez menjen, azonn jusoknak mindazonáltal mellyek egy örökös Királyt az Ország közönséges Igazgatására 's Alatta-valóiktól tartozó hűségek 's kötelefségek meg-kivánására tartozó dolgokban illetnek, addig is minden meg-sértődése nélkül. A' Privilegiomoknak adománnya mindazáltal, mint eddig-is, ugy ennekutánna-is, tsak a' Törvényesen megkoronáztatott Királynak tulajdon jusai lehetnek; 4.) Tzikkelyben az Ország ő Felségének a' szokott Ajadékot meg-igéri. 5.) Tzikkely szerint F. *Leopold* ő K. Hertzegsége, az egész Fő és Nemesi Rendeinek meg-egyezésével Nádor Ispánnyá lesz. 6.) Tzikkely a' Sz. Koronának álhatatos szállását Budára határozza; és ennek törvényes Helyéről, az Ország hire nélkül való el-mozdittatását tilalmazza; meg-engedvén tsak ugyan-is, a' hirtelen 's nem vélt közönséges Hazai veszedelemben ennek az 1715. Esztend. 38-dik Tzikkely értelme szerint más helyre való költözését, de ugy hogy az el-múlt veszedelem után Törvényes

honnyában vizsgálta vitettefsék. 7.) A' Gr. *Schönborn* Bereg Vármegyei örökös Fő Ispány ő Nga Eleiről reá maradott, de a' Fiskustól, mint Koronát illető, és így el-idegenithetetlen *Munkátsi* Uradalma, a' Koronás Jóságok laistromából ki vétetvén, az említett Grófnak, 's Törvényes Örökösseinek vizsgálta adatott, és az Korona fogyatozása a' Tifzán innen lévő Bátsi Kerülettel hozatott helyre. A' 8.) Tzikkely, G *Nádasdy* Mihály, és G. *Keglevich* Josef Urakat a' Szt. Korona további őrizetében is megerősíti. A' 9.) Tzikkelyben a' Rendek ő Felségének az Országban való személyes lakásáért esedeznek. 10.) Magyar Ország és az ahoz köttetett Országok, a' magok Polgári alkotványokra nézve függetlenek, és semmi idegen, hanem csak egyedül Nemzeti tulajdon Törvények által igazgattathatik. A' 11.) Tzikkely az Országok Határait változtatni tilalmazza, 's még a' mely Részek is el vólnának szakasztva, azoknak is helyre állittatásokat parantsolja. A' 12.) Tzikkely szerint maga ő Felsége meg-esméri, hogy Magyar Országban a' Törvénytevő Hatalom, a' törvényesen meg-koronázott Király, és az Gyűlésre törvényesen egybe hívott Rendek között egy aránt fel-vagyon ősztván: a' honnan ő Felsége magát ehez szabni, maga 's F. Örökössei képekben kegyelmesen igéri. 13.) Ő Felsége minden 3-dik ősztendőben Ország Gyűlését fog hirdettetni. Végezéseit, Királyi Hatalma szerint kívánnya azokkal, kiket fog illetni tellyesittetni. — 14.) A' F. Királyi Helytartó Tanács maga régi Törvényes jussaiban meg tartatik: és ha az Ország sarkalatos Törvényeivel ellenkező Parantsolatokat találna ő Felségétől venni, szoross kötelefsége lesz azok ellen ő Felségének vizont *Repræsentiokat* tenni. 15.) Az Iffuságnak, ennek a' Hazának nagyobb elő-menetelére való nevelésére, az Ország Gyűlésétől *Deputátzio* rendeltetik, melly azt, és a' nyomtatásnak szabadságát ki dolgozza, 's munkáját a' jövő Ország Gyűlése eleibe terjeszse. 16.) Ő Felsége a' Magyar Nemzetet idegen nyelvel nem fogja

fogja többé terhelni, sőt a' Magyar Nyelvnek gyarapítása végett ezt akarja, hogy az Univerfitásban és minden Akadémiában, 's minden Gymnáziumban legyen egy Tanító, mely a' Magyar Nyelvet, 's ennek pallérozását tanítsa. 17.) Méltóztatik ő Felsége kegyelmesen ígérni, hogy még a' maga hiv Magyaraiból-is fog némellyeket a' Ministeriumra méltóztatni, a' kiknek pediglen a' külső Nemzetekhez való Követsége tartozó fontos dolgokra mind meg kívántató tehetségek, mind kedvek lejénd, mindezekre alkalmatosságot fog ő Felsége nékiek szolgálni. És hogy a' Magyar Országot illető dolgokat, ezután mindég Magyarok által, a' Külső dolgokat pedig az ő befolyások által fogja igazgatni.

Szisztov, egyedül az most Európában, a' mely minden embereknek figyelmeteléseket megnyerte, a' midőn ez a' hely az, a' holott a' Békeiségeknek ama nagy Munkája munkában vétetődött, szükséges tehát az olyanoknak, nevezetesen a' kik ezen Helynek ez előtt tsak hírét se hallották, Természeti állását tudnia. — *Szisztov* egy Török Város Bulgáriában, hajdon *Sebastum*nak hivattatott, és még a' Romaiktól plántáltatott. *Nikopolis* és *Rutsuk* között fekszik; igen közel a' Dunához, szinte ott, a' hol Oláh Ország Bulgáriától el-válik. Ez a' Város két tetőkre van építve. 4000 tserepes, Török módjára épült Házakkal ékeskedik; ezen Házak külön külön magass kő-falakkal vagynak környül véve, hogy az Alsószonyi Rend annál titkosabban tartathassék. Az Utzák felette hibáson vagynak építve, és többnyire felette keskenyek. A' Lakosai, melyeknek száma 20 ezerre mégyen, igen tsendes természetű emberek. A' kiknek ezek közzül valami tehetsége vagyon, Bőrrel és Gyapjuval kereskednek. Nagyobb része ezeknek már 8 órakor le fekszik. A' Törököknek elég (Moséi) Templomai vagynak, ugy szintén a' Görögöknek-is. A' Város igen kellemetes helyen fekszik, 's a' Város alatt sok hasznos dombok, halmok, és hegyek találtnak, a' mellyeken igen jó Gabona és Bor terem, a' mely mind

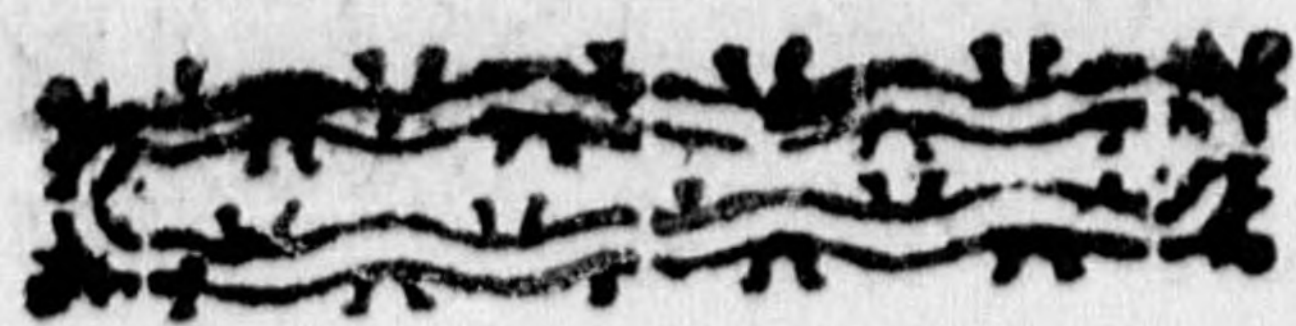
mind jobb, mind óltsóbb, mint az Oláh Országi. Ezen Vidékben is, mint közönségesen egész Bulgáriában, mind a' levegő-ég, mind a' viz, igen felette egészségesek. Az Eleségekre nézve semmi fogyatkozás nintsen, főképpen ezen Békelesség munkája alkalmatosságával. — A' Város, 's ehez tartozó Vidék egy arra rendeltetett Helytartótól igazgattatik.

Buda. — Az Ország Gyűlése el-mulásával, a' F. Helytartó Tanátsnál a' szokott rendes Ülések, immáron folytattattnak. — A' Pereknek Törvényes el-igazítása a' hajdani szokás szerint, a' Husvét után esendő *Terminuson* fog el-kezdődni, és a' mint beszélük ezen rendelt idő a' Királyi Táblától, a' Közönséges Nevendékeny Papok volt Házába ki is fog közönségesen tétetni.

Roma. — A' Nemzeti Gyűléstől az Apostoli Sz. Székhez küldetett Követ, Mártziusnak 11-dikén botsáttatott vizsgálja. Ennek a' Táskájában két *Brevét* tettek; az egyik szól a' Királynak, a' másik a' Frantzla *Clorusnak*; mind a' ketteje, a' Nemzeti Gyűlésnek a' Vallás dolgában végezett Rendeléseit illeti. —

Lengyel Ország, midőn látná hogy szomszédjai minden felől olly jó Keresztyének, hogy Keresztyén Attyokfiait nem tsak Eleiknek költsönös vérekkel nyert, és így ő nékiek is tulajdonos Országokban a' levegő eget szivni meg-engedik, sőt Természeti, Polgári és Vallásbéli helyes jussaikat ő vélek megosztják, el szégyellette magát, 's a' Vallásbéli Türedelemben immár annyira ment, hogy a' Fő Udvari Törvényszékben is számos Nem-Catholicus edgyütt ülő Birákat ültetett. — Sőt a' mondatik, hogy a' Görögöknek is az ő Ekklesiái Dolgoknak igazgatására magok különös, és Catholicus Ekklesiái Főtől nem függő Ekklesiái tulajdon Tanátsok fogna lenni.

Német Ország. — *Régensburgban* a' Birodalom Gyűlésén fel olvastatott a' Moguntzai Választó Papi Fejedelemnek az a' *Protestátzioja*, mellyet a'

a' ~~Frantzia~~ Országi Királyhoz még az el-múlt Eszt. Decembernek 11-dik napján küldött. Ebben, a' Nemzeti Gyűlés ellen, nem tsak mint Érsek annyiban *protestál*, a' mennyiben a' Nemzeti Gyűlés, azonn julsaitól, mellyeket mint *Érsek*, az ő Érseksége alá tartozó *Straszburgi* és *Speyeri* Püspökségekben, alig emlékezhető időktől fogva gyakorlott, meg akarja fojztani; hanem mint a' Birodalom Fő Kantzelláriusja és a' Német Birodalombéli Törvények hivatalbéli őltalmazója, azoknak a' Nemzeti Gyűlés által lett meg-sértetődéseknek Törvényesen ellent mond. Mivel a' Nemzeti Gyűlésnek a' Vallás dolgában ki adott Parantsolattya, az Ekklésiái Törvénytörvények egész változását magok után húzzák, és azonn Békelesség Pontomainak, melyet *Frantzia* Ország Német Országgal kötött, éppen ellenére vagynak: ezen okokra nézve, hogy a' Nemzeti Gyűlésnek, a' Vallás dolgában ki-adott Parantsolattyai a' maga Érseksége alá bízott Püspökségeiben véghez mennyenek, mint Érsek meg nem engedheti. — Mint Német Birodalombéli *Cancellariusnak* pedig köteletségében áll, hogy ne tsak azon Birodalombéli Törvények tellyefítésére vigyázzon, a' mellyeknek viszont megtartására a' Birodalom Tagjai kötelesek, hanem azoknak-is, a' mellyeknek bétöltésére magokat azok a' külső Nemzettségek, a' kik között az ilyen egymást kötelező Törvény fel-állittatott, all-irással kötelezték; és ezen kötelelsége serkenti ötet arra, hogy a' *Monestariomi* Békelesség egészen lejendő meg változásából való félelmét a' Tsászárnak, és a' Birodalomnak eleibe terjessze.

Konstántzinápoly. — A' Szultán Diványostól ugy meghatározta magát arra, hogy a' Czárnéval ujjat vonnyon, hogy még a' maga Békelességet tanátsoló Annyát is Udvarából ki küldötte, és az ó *Serailban* rekesztette, a' holott a' meg-hólt Tsászároknak volt *Agyasai* szoktak tartatni. — A' fok Parantsolat egymást üzi kergeti, mely szerint 400-ezer emberből álló Sereg állittatni parantsoltatik.

— A' mondatik, hogy *Jussuf Basának* Fő Vezéri volt Hivatalában való lett vizsgálata állittatása, olly Hadi tüzet gerjesztett a' Törökökben, hogy a' *Schium-lai* táborozó Helynél már feles nép gyült ölzve, és a' Török az idén tsak hamar szándékozik a' *Plattz-ra* ki állani. — A' *Skutari Basa* ollyan parantsolatot vett az ő Fő Urától, hogy egész erővel maga személyében mennyen *Bulgáriában*, és a' Muszkákat előre való menetelekben gátolja-meg, hogy e' szerint *Drindpolyt* annál jobban meg-óltalmazhassa. Erre a' *Basa* azt feleli, hogy ő ugyan a' Szultán parantsolatját e' részben kész tellyesíteni, de a' mellett ő-is a' *Portától* a' *Rumlei* Helytartóságot instálja. Ez után 11-dik Febr. *Skutárban* megérkezett egy *Kapdischi Basa*, a' ki-is 3 Diplomát hozott a' Szultántól. Az edgyiknek ereje által a' *Skutari Basának* Ötse *Elbazini* Helytartóvá tétetett; a' második Diploma, ugyan a' *Skutari Basának* *Atyafiát* a' *Hohery* Helytartósággal ajándékozámeg; a' harmadik Diploma által maga a' *Skutari Basa*, *Serviának* és *Nátoliának* *Seraskirja* lett, mellynek tulajdonsága szerint egy 40-ezerből álló Hadi-Seregnek Kormányozója leve. — Mellett a' Nagy Szultán 300 ezreny pénzt küldött, és azt izente, hogy mihelyt Táborba fog szállani még ennyit fog küldeni. — A' *Portának* ezen véle közlött jó téményei annyit is munkálkodtak a' *Skutari Basában*, hogy (ugy beszélik) meg-ígérte volna a' Szultánnak azt, hogy nem nyúgszik addig, mig a' *Mahumed Zászlóját* a' *Belgrádi Piatzon*, *Mahumed* dicsősége fel nem üti.

Ukránia. — *Hertzeg Potemkin* a' Hadi Dolgok Igazgatását *H. Reprinre* bizván, Februáriusnak 28-dikán *Jassiból Pétersburgba* indult. — Tsak hamar a' *Hertzeg* után, *Gróf Suvarov*, más fő Generálisok és Stábális Tisztek, mentek *Kievián* keresztül *Petro-polis* felé. — Hihető hogy ezek a' *Liflándiai* Sergekhez fognak küldetni; mellyeknek Fő Hadi Kormányozója *Gr. Suvarov* lenne; a' minthogy egy általjában-is erősítik, hogy ezen Sergeknek Fő Kormányo-

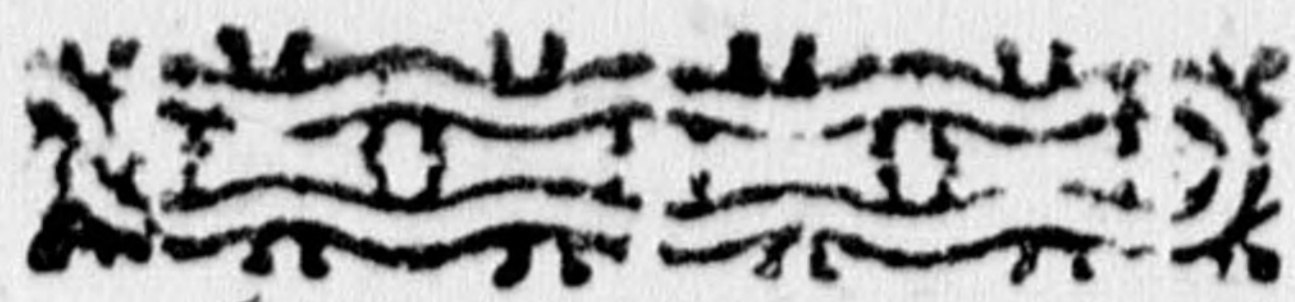

mányozását a' Felsőleges Czárnétól még maga közelebről említett Gróf *Suvarov* kérte volna; annak meg-mutatására, hogy ő nem csak a' Török, hanem akár-minémü Nemzet ellen is tud hadakozni. — Ezek a' Petropolisi Utazók sok Ismailban fogott rab Törököket vittek magokkal. A' Kioviai széleken strázsáló Lengyel Seregek Igazgatói, az ő Közönséges Társaságoknak a' Portával való mostani barátságok tekintetéből, ezen rab Törökökért a' Törököket magokkal vivő Muszkákákra rohantak, és egy néhányat közzülök el is vettek. E' nem jó vért tsinált a' Muszkákában, és ezt, mint közönséges meg-sértetődéseket úgy nézték. — Az Ország útjai rakva vagynak Hadi eszközökkel és eleségekkel meg-terheltetett Muszka szekerekkel. — A' Fekete Tengeren lévő hajós Sereg is mindennémü szükséges dolgokkal gazdagon meg-vagyon rakva. — —

II. *Wilhelm*, itten tüzelsen *remondáztat*, 's a' jó vérrü válogatott lovakat, árrával semmit nem gondolván, tsordával hajtattattya a' Lengyel szélekre.

A' Korona Örökösse *Ferentz* ő Kir. Hertzegsége, Hétfőn és Tsötörtökön dél előtt, kit kit személyes szabad bé-menetelre méltoztat; dél-után a' Fő Rendek, és Méltóságok Udvarolnak ő Hertzegségénél. — Külömben pedig hol az Udvari Fő Hadi Tanátsnál, hol a' Tseh Országi F. Udvari Kantzelláriánál, hol az F. Udvari Kamaránál, az együtt ülő Fő Rendeknek a' Haza boldogításában munkálkodó serénységeket személyes jelen-létével lelkesíti. — A' Palatinus ő Kir Hertzegsége számára felállított Tifztség, minden *Équipagéjával* ezen Hónapnak 26-dikán Budára le-ment.

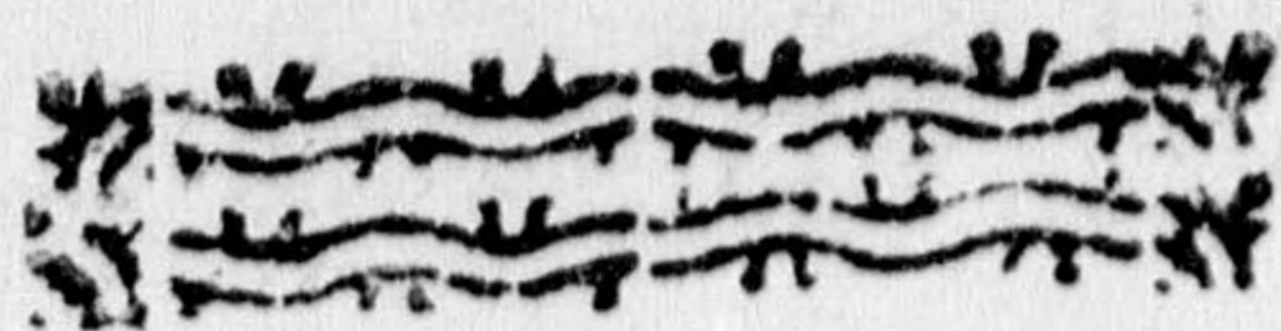
A' H. *Eszterházy* Jozságában lévő *Tundolskirchen* nevezetű Városnak Szöllő Hegyében a' Tetőn mondatik olly 6 őllyi mélységű kút lenni, a' melyben midőn annyi víz vagyon, hogy a' bőség miatt kikelletik folyni, a' Gabonának abban az esztendőben lejendő bizonyos drágaságát jövendőli, a' miut ez 1758, 1771 és 1787. esztendőekben értelmes emberekől fel is jegyeztetett. Most erről a' Kútról azt mondják, hogy csak 2 őllyire való vize volna, a'

honnán az ezen Kútát esmerő emberek, egy tsalhatatlan Gabona óltsóságot *profétálnak*. —

A' mi Felséges Apostoli Királyunk, Néhai boldog emlékezetű F. Ts. Királyi Tanácsos és a' F. Királyi Magyar Kamaránál sok esztendő alatt hiveséggel szolgált *Hámbukher Leonhárd* Urnak 4 Fiait, u. m.: A' F. Udv. Magyar Kantzellárián *Concipista Ignátz* — Ts. Királyi Tanácsos *Bereg és Ugotsa* Vármegyéknek volt igen kedves első V. Ispánnya *Károly* — a' F. Ts. Királyi Inzsiner-Cornál Hadnagy *Joséf* — és a' *Körmötzi* Kerületben *Prædicáns Alois* Urakat — nem külömben ezek' Attyoknak Testvérét, a' *Posonyi* Királyi Harmintzadnak első Kontrallorját *Andrást*, valamint Eleinek, ugy magoknak minnyájoknak hasznos és hiveséges szolgálatjokért, és szolgálatjok érdeme meg-jutalmaztatásáért, mind magokat, mind maradékjokat Magyar Nemességgel méltóztatta ő Felsége ingyen meg-ajándékozni, és eddig volt neveket *Bikkessy* névre tselvélni. — Már itt a' Hazában, és a' Haza mellett tett érdem szülte a' Haza Nemesi Rangját. Ditsőségére szolgál Hazánk 's Nemzetünk Nemesi Rendjének, midőn ilyen érdemes Kebelében született Fiait ugy meg-jutalmazattoknak lenni szemlélhetik. Adjon Isten sok ilyen Nemzetét szerető, ennek Anyai nyelvét tökéletesen tudó 's beszéllő, Nemzeti Köntösét viselő, érdemes, bölts Familiát Nemzetünknek, és az ilyen Nemes Törsökeket sok ezet ágokra szaparittsa!!

A' napokban, egy talált kintset hoztak fel *Bétsbe* a' F. Magyar Kantzelláriához, *Sáros* Vármegyéből. Ezen kints áll: két arany lábas poharokból; két külömböző nagyságú arany peretzekből; ugyanannyi nagyobb és kisebb arany gyűrűkből, melyek jó testesek, és szegletesek: egy pirámis formájú arany-tsinálmányból; egy jó forma nagyságú *onix*-kőből, mellyen arany-lántzolat, 's illy irás vagyon: *Utere Helix*; két jó nagyságú ezüst tálakból,

ból, 's azoknál kisebb medentzékéből; és még némely arany 's ezüst aprólékoságokból.

Egy Bétsi és Párisi hir szárnyál néhány napoktól fogva közöttünk: melly az anyai szeretetlenségnek, és nemtelen indulatnak, a' leg-elevenebb rajzolattya lehet. — Tudjuk hogy Gróf özvegy *F—né* bizonyos időtől fogva el-hagyván Bétset, hajadon Kis-aszszonykájával edgyütt Párisba múlat. Edgyik idvezlője ezen Kis-aszszonykának, egy bizonyos gazdag Frantzia, privát Kertész akar vala a' Kis-aszszony rózsás kertjében lenni. A' Grófné meg-egyezett ezen dologban: de a' Kis-aszszonynak nem tették semmi képpen a' fel-tétel. Látván a' Grófné, hogy a' Kis-aszszonyka hajlani nem akar, arra vevé a' Kis-aszszonynak kérőjét, hogy lopná-eletkezése szerint tulajdon Léányát. Észre vévén ezen dolgot a' Kis-aszszony, egy tzedulát ír más ismerősének, de a' kit bizonyoson jobb szemmel nézett, mint azt, a' ki akarja vala lopni, jelentvén: hogy őtet lopni akarják külömben is, hanem jöjjön segítségére, és lopja ő el inkább, mint a' másik. Ez meg jelenvén, el-lopá az eleven kintset szerentsé- sen, de nagy szelidtséggel; mert az helyett, hogy a' Kis-aszszonyt, a' magánál való maradásra igaz jus szerint emlékeztethetné, egyenesen egy Klasztromba helyhezleté, így szolván: *En nem akarok a' Kis-aszszonynak, nékem kéttseges állapottyában tett ajánlásával élni; azonban jó szívvvel el-fogadom azt akkor, midön magának, és Familiájának szabad válofztásából tselekedhetem.* Hogy lett a' dolog továbbá, nem hirlelik: hanem a' Familiának egyik *Tutora*, nagy siettséggel innen Bétsből, a' Kis-aszszonyhoz Párisba mondatik el-útozottnak lenni. — Ugyan ezen Grófnénak itt Bétsben neveltetik egyetlen edgy életben lévő fia magzattya. Ennek Udvari Mesterét arra mondják, hogy ezen nem nevezett Grófné vette legyen, hogy el-lopván az Urfit, vinné magával edgyütt hozzája Párisba. Némellyek azt is befzéllik, hogy ezen Udvari gaz Mester, arra is ajánlotta volna magát a' Grófné indittására, hogy

hogy az úton az Urfit meg-fogná ölni. Azt mondják, hogy ezen Grófnéra 's a' Grófnéja miatt tulajdon maga életére-is erősen réá únt vólt a' szegény idvezült Gróf, 's ugyan ezért azt is beszélik, hogy önként is hólt vólna-meg. De ezek mind igen bizonytalan hírek. Annyitsak ugyan bizonyos, hogy a' fellyebb említett Udvari mester, midőn titkait ki nyilatkozottaknak lenni sejdítette vólna, magát a' napokban agyon lövé: mellyel Grófnéjának bizonyoson nagy halznot tett. — A' napokban itt Bétsben, az ifju árva Gróf *Frisz* Urfinak Tutora, hivatván magához az Urfinak Udvari-mesterét, ez azt izeni vizsgálja: hogy igen-is, mingyárt mengyen. Ő el is mene, az igaz, de nem az Urfi Tutorához, hanem a' *Duna* partra, és ott magát agyon lövé. Ezen ifjú Gróf *Frisz* igen ditséretesen neveltetik itt Bétsben. édes Anyja pedig, kissebbik még hajadon Léány: | Párisban mulat.

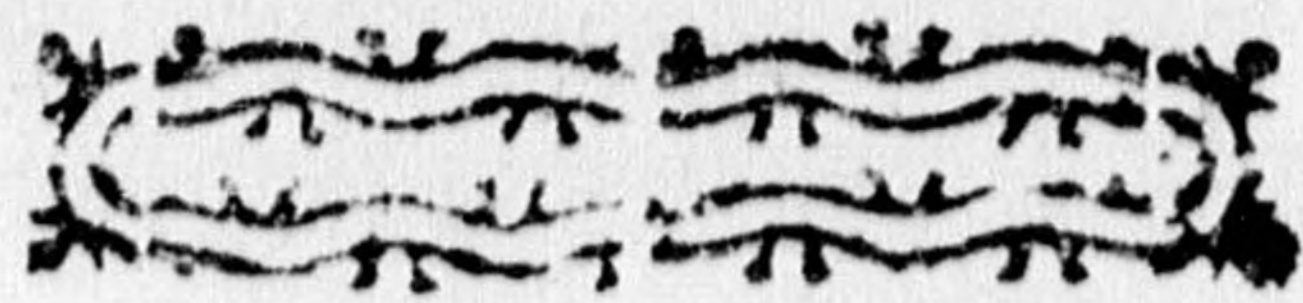
Itt Bétsben-is egy különös történet esék a' napokban. Egy bizonyos Báró *Lopresti* nevű nagy tehetségű Ur, egy más bizonyos Császári szolgálatban lévő Urat, kinek tsiklandos tárgyu Feleségével a' Báró már régtől fogva mély esmerettségben lenni tartatik vala, Felesökökre hívja. Le ülnek mind ketten a' *Tsokoládé* mellé, és alig eszik-meg azt, hogy mind ketten hányni kezdének; a' Báró életben marada; de a' másik egy néhány órák múlva el-patkola. Ezen embertelen történetnek azt a' hájogat húzták vala szemére, hogy az Inas pipával ki-tsovázott szájjal készítvén a' *Tsokoládát*, a' pipából valami dohány le-tseppent vólna, és ez okozta vólna ezen veszedelmes történetet: de a' Törvényes szem-gyógyító Orvosok, a' környülállások tö-hegyével kezdvén ezen hájogat piszkálni, tsak alig, ha a' pipa ártatlannak nem találattik; mert ez máig-is szabadon van, B. *Lopresti* pedig fogságban, és az a' közönséges hir, hogy a' Báró maga előre hányatót vett vólna-bé, amannak pedig méreg adattatott vólna bé a' *Tsokoládeva* — Illyen a' roszsz *Alszouy!* ez a' valóságos fene oldal-

dal-tson! — Nézd meg hát az Annyát, 's úgy vedd a' Leányát, ha életedet könnyebbé 's gyönyörűségesebbé kívánad tenni házasságoddal — mert tsak a' jó fának lehet jó gyümöltse. — Ez ellen a' Ré-gula ellen kívánt vala hibázni nem régiben ama szánakozásra méltó jó reménységű Hazánkfia *Tisza* Ur-is, kinek szerentsétlen története mindenek előtt tudva vagyon; és a' némely Levelek által rá költött hirt hólta után-is meg-tzáfolni az igazságtól kényszerítettvén, irhatjuk, tulajdon Orvos Doktorai-nak vallás-tételek után, hogy ezen ifju Ur femmi tisztátalan nyavallyában nem vólt légyen, hanem már régtől fogva gyomor szorulásban szenvede, mely a' *Hypocondriában* lévő embernek tulajdonsága. Ezen nyavallyájában már rég szenvedvén, az elmebéli teréhez szivbéli terhek todúlván, nem tsuda, hogy ezek őtet le-nyomták. Így ki'sthat-fel minden jó szivű Házasulandó: *Uram őrizz a' rossz Feleségtől 's Mátkától — de kívált ennek sokkal rosszabb Annyától a' Hárpiától!!*

Elegyes jegyzések.

Már sokan érkeztenek meg Bétsben azon Tisztek közzül, kik a' Török fogságból szabadultanakk. Ezek közzül Kapitány *Salterer* azt beszéli; hogy az Erdélyiek a' Strázsa-mestertől fogva le-felé minden innen szabadúlt Rabokat meg-tartoztatának addig mig az idő és az út jobb lészén, hogy nyugodják-ki magokat, és ennyi lanyarúságok után légyen egy kevés jó napjok. Ezeknek enni, innya adnak bővön eleget. — Itt Bétsben az a' hire fütamodott, hogy ha a' Békeiség közönségesen megtalálna lenni, tehát a' Hadi Tíztségek pénzen vehetők, és el-adhatók lennének, sőt talám még a' Polgári Tíztségek-is, mellyet mi nem igen hihe-tünk, mig az Elzet, Tudományt, és a' *Kurázsit* pénzen nem lehet vásárolni — azonban a' követke-zendő idők mit szüljenek? nem tudjuk. — A' Bá-

ró *Lopresti* Tsokoládéjától haza költözött *Berghofer*; Felesége is gyanúságra fogságba tétetett. — — Azon veszedelmes Oláh Országi Történet, mellyet már irtunk vala, hogy az Oláh Országiak a' Törökökkel alattomban való szövetséget kötötte nek vala a' *Koburg* Tábora ellen, most is ki nyomozás alatt vagyon, és az Erdélyi Kommendérozó *G. Mitrofszky* Ur is ennek nyomozására rendeltetvén, az alatt *G. M. Venkháim*, Kommendérozó helyette. — Itt a' Pruszszus és Muszka között való háborút máig is el kerülhetetlenek tartják némellyek. — A' Svéd és Orosz Katonák a' Pruszszus *Pomerániának* Anya Városát hogy meg szallották légyen; sokan hirlelik, és ezt a' Svéd örömeit vissza kívánna venni. — Itt Bétsben a' *Baumeister* nyomtató Sajtója alatt nyög egy Könyv, melynek szerzője előre ki-adott tudósításában jelenti, hogy ellene mondhatatlan erősségekkel fogja meg-bizonyítani azt, hogy az Istennek létele az Emberi Léleknek halhatatlansága, a' szabadság, melly a' cselekedetekben vagyon, és a' meg-jutalmaztatás fundamentomos igazságát tsak egyedül a' *Revelationak* (Isteni ki-jelentésnek) köszönhetni, és hogy e' nélkül a' jozan okosság még tsak nem is képzelődhetnék a' nevezett dolgok felől. Ezen Könyv-író, ki adott tudósításában annyira láttatik markát köpni, hogy a' Könyvnek ki-jövetelét sokan ohajtva várják. — — Ezen Könyv szerint a' Bibliának nem hívő Pogányokat nem tudom hogy hoznák az Istennek esméretére.

Tudósítás.

A' Tsászári és Apostoli Királyi Felség *Füskúti Landerer János Mihály* Könyv-nyomtató és Könyv-áros Urnak, a' mostan közelebbről le-folyt Magyar Országgyűlés Törvényes tikkelyeinek ki-nyomtatása és el-adatása iránt, másokat ezen haszontól, 5 esztendeig ki-rekelztő Privilegiumot engedni méltóztatott.

Minthogy pedig Pofonyi Könyv-nyomtató *Wéber* Ur, ezen Privilegiummal semmit nem gondolván, az említett tikkelyeket ki-nyomtatta: tehát az ő egész Nyomtatvánnyának el-adása, nem tsak a' Felsőbb parantsolat által-hágásáért; hanem azoknak hibás vóltokért is, az ő Felsége ezen folyó esztendőben Mártziusnak 18-dik napján költ Udvari Rendelésével, minden Ts. és Kir. örökös Birodalmaiban a' fel-jegyzett büntetés alatt meg-tiltatott. Mellyre nézve tudtára adatik mindazoknak, valakiknek a' fenn-ementett Tikkellyek meg-vévéséhez kedvek lésznek, hogy a' Felséges Udvari Magyar Kantzellária vigyázása alatt meg jobbittatott, 's következésképpen valóságos *authenticus* Törvényes Tikkellyek Nyomtatvánnya, minél hamarább meg fog a' Sajtó alól szabadúlni; melynek egy egy Darabja éppen azon az árron, mint a' *Wéberi* hibás Nyomtatvány, 38 krajtzárokon a' Ts. és Kir. örökös Birodalmok minden Fő Városaiban fog adattatni. Pofony Mártziusnak 24 dik napján 1791.